

College van beroep voor de examens

CBE 2021-056
U2021/04086/MIC

Verzonden: 17 mei 2021

Zaak 2021-056

Datum uitspraak: 14 april 2021

Uitspraak van het College van beroep voor de examens inzake het geding tussen:

appellant,

en

de Commissie voor de examens van de Open Universiteit, gevestigd te Heerlen, verweerster.

I. PROCESVERLOOP

1. Bij brief d.d. 12 januari 2021 is namens de Commissie voor de examens (hierna: Commissie) aan appellant medegedeeld dat het door hem afgelegde online tentamen voor de cursus Capita selecta privaot- en handelsrecht (RB2302) d.d. 12 december 2020 ongeldig werd verklaard, nu de Commissie heeft geconstateerd dat appellant tijdens het tentamen buiten beeld verdween, geen correcte roomscan heeft gemaakt, het bureaublad niet (volledig) heeft getoond en de hulpmiddelen niet correct getoond heeft.
2. Appellant heeft hiertegen beroep ingesteld per e-mail d.d. 16 februari 2021.
3. Verweerster en appellant zijn niet gekomen tot een minnelijke schikking. Appellant heeft aangegeven zijn beroep te willen doorzetten per e-mail d.d. 8 maart 2021.
4. Verweerster heeft een verweerschrift met de daarbij behorende bijlagen overgelegd.
5. Het College van Beroep voor de Examens (College) heeft het beroep van appellant behandeld in een openbare zitting op 14 april 2021 te Heerlen. Partijen is de mogelijkheid geboden (wegens COVID19) om virtueel deel te nemen aan de hoorzitting. Appellant heeft virtueel deelgenomen aan de zitting. Namens verweerster hebben mevrouw mr. M.F.R.H. Ruijschop, ambtelijk secretaris Commissie voor de examens en prof. dr. J. van Marle, voorzitter Commissie voor de examens virtueel deelgenomen aan de zitting.

II. MOTIVERING

1. Uit het verhandelde ter zitting en uit hetgeen door partijen in de overgelegde stukken naar voren is gebracht, is voor het College het volgende komen vast te staan.
2. Het beroep richt zich tegen de ongeldigverklaring van het online tentamen voor de cursus Capita selecta privaot- en handelsrecht (RB2303) afgelegd op 12 december 2020, in het bijzonder tegen het standpunt dat een juist oordeel omtrent kennis, inzicht en vaardigheden op basis van het tentamen niet mogelijk is gebleken.
3. Appellant geeft aan dat hij willens en wetens uit beeld verdween (en daarmee de regels heeft overtreden), maar dat hij zich hiertoe genoodzaakt zag omdat de dringende behoefte aan een toiletbezoek ten koste ging van zijn concentratievermogen voor het tentamen. Appellant is achtenveertig seconden uit beeld geweest. Appellant stelt dat hij in een dusdanig korte tijd onmogelijk fraude zou kunnen hebben gepleegd. Appellant is van mening dat, wanneer een student uit beeld verdwijnt tijdens het tentamen, de omstandigheden per geval moeten worden bekeken. In het geval van appellant zou het redelijk noch billijk zijn om het tentamen ongeldig te verklaren, nu appellant slechts achtenveertig seconden uit beeld is geweest. Met betrekking tot de niet correct uitgevoerde roomscan, stelt appellant dat hij telkens wanneer dit gevraagd werd, een roomscan heeft uitgevoerd totdat het systeem aangaf dat de roomscan correct

was uitgevoerd. Appellant had een signaal van het proctoringsysteem verwacht, als de roomscan niet correct was uitgevoerd. Appellant stelt dat hij tweemaal eerder een tentamen heeft afgelegd via proctoring. Appellant heeft de roomscan voor het onderhavige tentamen op dezelfde wijze uitgevoerd als bij de twee eerdere tentamens. Appellant begrijpt niet waarom de roomscan ditmaal niet correct is en stelt dat de Commissie geen bewijs heeft overlegd van het niet correct uitvoeren van de roomscan. Met betrekking tot het niet (geheel) tonen van het bureaublad en het niet (correct) tonen van de hulpmiddelen, voert appellant aan dat hij de instructies van het proctoringsysteem gevolgd heeft. Appellant had een signaal van het systeem verwacht, indien het tonen van zijn hulpmiddelen en bureaublad niet voldeed aan de regels.

Appellant nodigt het College uit om aan de hand van de beelden van zijn tentamen te beoordelen of de ongeldigverklaring van zijn tentamen terecht is.

Tenslotte geeft appellant aan dat hij, ondanks dat hij niet van fraude wordt beschuldigd, wordt benadeeld door het besluit van de Commissie. Appellant moet de stof voor het tentamen opnieuw bestuderen voor de herkansing, die samenvalt met andere tentamens in april.

4. In algemene zin stelt de Commissie, onder verwijzing naar artikel 4.8, onder f, van de OER, dat zij bevoegd is tot ongeldigverklaring van een tentamen of onderdeel daarvan, indien een juist oordeel omtrent kennis, inzicht en vaardigheden van de tentamenkandidaat op basis van het tentamen of dat onderdeel niet mogelijk is gebleken. De Commissie is van mening dat het buiten beeld verdwijnen surveillance van het tentamen onmogelijk maakte. Daarnaast heeft appellant geen correcte roomscan gemaakt, noch het bureaublad en de hulpmiddelen op correcte wijze getoond. Deze factoren maken dat het vormen van een juist oordeel omtrent kennis, inzicht en vaardigheden niet mogelijk is. De Commissie benadrukt dat appellant niet wordt beschuldigd van fraude. Het ongeldig verklaren van een tentamen met behoud van tentamenkans is, gezien de geconstateerde onregelmatigheden bij het tentamen van appellant, de meest studentvriendelijke optie. Onder verwijzing naar de "FAQ online groepstentamens", de Tentamen- en examenprocedures 5.2 onder c en in bijlage 8 van het Examenreglement en het document "voorkom ongeldigverklaring" (aangeboden onder andere via de tegel 'Online thuintentamen') voert de Commissie het navolgende aan.

- a. Met betrekking tot het uit beeld verdwijnen, betoogt de Commissie dat uit de regelgeving blijkt dat het uit beeld verdwijnen niet is toegestaan. Nu appellant uit beeld is verdwenen, heeft hij niet conform de instructies gehandeld. De Commissie licht toe dat de Commissie vele vormen van onregelmatigheden voorbij heeft zien komen. De Commissie heeft deze gevallen onderzocht en is gekomen tot een vast beleid. In verband met de hoge fraudegevoeligheid heeft de Commissie besloten de gevallen waarbij studenten niet zichtbaar zijn doordat zij buiten beeld verdwijnen, ongeldig te verklaren met behoud van de tentamenkans. Appellant heeft willens en wetens de ruimte verlaten en daarmee gehandeld in strijd met de voorschriften. De Commissie verwijst tenslotte naar een eerder door de CBE behandelde zaak met nummer CBE2020-206, waarbij het beroep in een soortgelijke zaak ongegrond werd verklaard.
 - b. Met betrekking tot het uitvoeren van de roomscan, betoogt de Commissie dat in de regelgeving en de instructievideo (aangeboden via de tegel 'Online thuintentamen') duidelijke instructies worden gegeven omtrent het maken van de roomscan, voorts dat de roomscan moet worden gemaakt conform de daarvoor verstrekte instructies. De Commissie licht toe dat het proctoringsysteem niet aangeeft of de roomscan aan de vereisten voldoet. Tijdens de roomscan wordt een opname gemaakt, waarbij de student wordt geacht zijn werkplek in beeld te brengen, conform de instructies. Blijkens het proctoringrapport heeft appellant niet aan de instructies voldaan. De Commissie stelt dat geen bewijs kan worden geleverd dat de roomscan niet aan de vereisten voldoet, omdat de Commissie iets wat de student niet gedaan heeft, niet kan bewijzen.
 - c. Met betrekking tot het niet (correct) tonen van het bureaublad en de hulpmiddelen, betoogt de Commissie dat uit het proctoringrapport blijkt dat appellant niet heeft voldaan aan de instructies. De Commissie betoogt tenslotte dat geen bewijs kan worden geleverd dat appellant het bureaublad en de hulpmiddelen niet (correct) getoond heeft, als appellant deze acties niet conform de instructies uitvoert.
5. Vooropgesteld dient te worden dat de taken en bevoegdheden van het College niet strekken tot het opnieuw beoordelen van de beslissing van de Commissie. Het College toetst of de beslissing voldoende zorgvuldig tot stand is gekomen en of zij genoegzaam is onderbouwd. Dit brengt mee dat, naast de hierboven aangegeven toetsing, de beslissing van de Commissie slechts voor vernietiging in aanmerking komt als er strijd is met enige regel van geschreven of ongeschreven recht.

6. Het College is, toetsend binnen de hierboven aangegeven grenzen, op grond van de gedingstukken en het verhandelde ter zitting en op grond van de door verweerster verstrekte onderbouwing, van oordeel dat de beoordeling in rechte stand kan houden.
7. Voor het College is komen vast te staan dat appellant tijdens het online (proctoring)tentamen behorende bij de cursus Capita selecta privaatrecht en handelsrecht (RB2303) afgelegd op 12 december 2020, enige tijd buiten beeld verdween alsook dat hij de roomscan niet correct heeft uitgevoerd en het bureaublad en de hulpmiddelen niet op correcte wijze heeft getoond. Appellant heeft niet ontkend dat hij tijdens het tentamen uit beeld is verdwenen.
8. Het College overweegt dat volgens artikel 4.8, onder f, van de OER, de Commissie bevoegd is tot ongeldigverklaring van een tentamen of een onderdeel daarvan, indien een juist oordeel omtrent kennis, inzicht en vaardigheden van de tentamenkandidaat op basis van het tentamen of dat onderdeel niet mogelijk is gebleken. Het College overweegt voorts dat volgens het addendum bij de Algemene delen van de Onderwijs- en examenregeling 2020-2021 van de bacheloropleidingen en de masteropleidingen (versie 28-08-2020) herzien op 6 november 2020 (i.v.m. CBT- thuis), studenten zich strikt te dienen houden aan de genoemde instructies om te voorkomen dat een tentamen ongeldig wordt verklaard door de Commissie voor de examens. Uit het addendum volgt onder meer het volgende:
 - a. Indien de roomscan(s) niet volledig (altijd bureaublad, ruimte en hulpmiddelen tonen) of onduidelijk is/zijn, kan een tentamen door de Commissie voor de examens ongeldig worden verklaard.
 - b. Toiletgebruik tijdens het tentamen is niet toegestaan.
 - c. De student mag tijdens het tentamen gebruik maken van de voorgeschreven tentamenhulpmiddelen, deze moeten voorafgaand aan het tentamen voor de camera getoond en doorgebladerd worden en zichtbaar zijn tijdens de roomscan.Tenslotte stelt het College vast dat de regels en instructies omtrent in beeld blijven, het uitvoeren van de roomscan en het tonen van het bureaublad en de hulpmiddelen voldoende kenbaar zijn, waardoor wordt voldaan aan het kenbaarheidsvereiste. Studenten worden op diverse wijzen op de hoogte gesteld van de geldende regels.
9. Het College overweegt met betrekking tot hetgeen appellant betoogt omtrent het doen van de roomscan volgens instructies van het systeem dat studenten uitvoerig worden geïnformeerd over de wijze waarop een roomscan dient plaats te vinden. Uit de informatie volgt onder meer:
 - a. Roomscan te snel gestopt
Na even komt de knop "Done" in beeld. Dit wil niet zeggen dat je daar meteen op moet klikken. Sommigen doen dat zonder klaar te zijn. Je maakt dus eerst gewoon je roomscan af en pas dan klik je er op.
 - b. Gedeeltelijke roomscan
Er wordt gevraagd om 360 graden in beeld te brengen, dat wil zeggen helemaal rond. En niet alleen naar links en naar rechts (180 graden).
 - c. Bureau niet in beeld
Dit is misschien nog wel het belangrijkste: breng je bureau of tafel waar je aan werkt in beeld. Sla dit niet over. Sterker nog: doe dit extra goed, want daaraan ziet de surveillant dat je bureaublad 'clean' is (uitgezonderd uiteraard de toegestane hulpmiddelen).Het College begrijpt hieruit dat ook wanneer het systeem aangeeft dat de roomscan is afgerond, studenten er zorg voor dienen te dragen dat zij de roomscan helemaal en op de juiste wijze uitvoeren.
10. Het College acht de door de Commissie gehanteerde maatstaf met betrekking tot de onregelmatigheden en het daaraan in algemene zin verbonden standpunt over de ongeldigverklaring van tentamens voor in het addendum bij de Algemene delen van de Onderwijs- en examenregeling 2020-2021 beschreven gevallen, niet onjuist of onredelijk.
11. Het College overweegt dat de door de Commissie gehanteerde vaste gedragslijn brengt dat het niet aan de Commissie is om aan te tonen dat appellant geen andere handelingen heeft verricht in de periode dat hij niet zichtbaar was, nu voor het College is komen vast te staan dat appellant langer dan een kort ogenblik niet zichtbaar was. Het College volgt de Commissie in haar stelling dat de Commissie onmogelijk kan aantonen dat appellant de roomscan niet conform instructie uitvoert en het bureaublad en de hulpmiddelen niet correct toont, als appellant het bureaublad en de hulpmiddelen niet (voldoende) heeft getoond. Het College begrijpt dat de Commissie betoogt dat enkel kan worden vastgesteld dat appellant het bureaublad en de hulpmiddelen niet (voldoende) heeft getoond.
12. Het College overweegt dat de Commissie voor de examens gevolgd kan worden in het standpunt dat een juist oordeel omtrent kennis, inzicht en vaardigheden op basis van het tentamen niet mogelijk is

gebleken, nu niet kan worden vastgesteld wat zich heeft afgespeeld op de momenten dat appellant buiten beeld verdween. Voorts kan niet worden vastgesteld of appellant niet-toegestane hulpmiddelen tot zijn beschikking had, doordat de roomscan niet correct is uitgevoerd en het bureaublad en de hulpmiddelen niet op de voorgeschreven wijze zijn getoond. Tenslotte overweegt het College dat voor tentamens die afgelegd worden op een studiecentrum geldt dat studenten normaliter de tentamenzaal enkel met toestemming en onder begeleiding mogen verlaten en dat zij hun hulpmiddelen moeten tonen.

13. Het College stelt vast dat de Commissie in het belang van de student niet de regels over fraude heeft toegepast, maar heeft gekozen voor een minder ingrijpende maatregel waarbij het tentamen ongeldig wordt verklaard maar appellant zijn tentamenkans behoudt. De Commissie heeft op deze wijze uitvoering gegeven aan de vereiste belangenafweging. Anders dan appellant, is het College van oordeel dat daaruit niet volgt dat geen sprake is geweest van het handelen in strijd met de voorschriften. Het College benadrukt daarbij echter dat uit het vorenstaande niet volgt dat zij van oordeel is dat appellant feitelijk profijt heeft gehad van het buiten beeld verdwijnen, dan wel van het niet correct uitvoeren van de roomscan en het niet correct tonen van het bureaublad en de hulpmiddelen.
14. Het bovenstaande leidt tot de conclusie dat het beroep ongegrond is.

III. BESLISSING

Gelet op artikel 7.61 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek beslist het College als volgt.

Het College verklaart het beroep ongegrond.

Aldus gedaan door mr. Th.M. Schelfhout, voorzitter en dr. C. Gelderman, B.J.W.L. Geurts, mr. H.J.M. van Lierop en drs. I.V. Storm-Stevelmans, leden, in tegenwoordigheid van mr. A.L.H. Koopman, plaatsvervangend secretaris, op 14 april 2021.

w.g. de plaatsvervangend secretaris,

w.g. de voorzitter,

mr. A.L.H. Koopman

mr. Th.M. Schelfhout

voor eensluidend afschrift,

mr. A.L.H. Koopman

Tegen een besluit van het College van beroep voor de examens kan door een betrokkene binnen zes weken na verzending van dat besluit beroep worden ingesteld bij het College van Beroep voor het hoger onderwijs (artikel 7.66 WHW), Postbus 16137, 2500 BC Den Haag